

Ὁ κ. Δ. Λαμπαδάριος παρουσιάζει τὴν ἐργασίαν τοῦ κ. Κ. Παπαϊωάννου : *Θερμοδυναμική*, Ἀθῆναι 1948, καὶ ἀναπτύσσει τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΠΡΟΣΕΔΡΟΥ ΜΕΛΟΥΣ

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ.—Πορίσματα μικροβιολογικῶν ἐρευνῶν ἐπὶ μολύνσεων τοῦ οὐροποιητικοῦ συστήματος, ὑπὸ *Ἐμμ. Μανουσάκη**.

Εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν μολύνσεων τοῦ οὐροποιητικοῦ συστήματος τρία χαρακτηριστικὰ σημεῖα ἀπασχολοῦν τὴν Ἐπισημὴν.

Τὸ πρῶτον εἶναι ἡ μέχρις ἀπογοητεύσεως ἐπιμονὴ των. Τὸ δεύτερον ἡ περιοδικὴ ὑποστρόφη των καὶ ἡ διαδοχικὴ μετάστασις τῆς φλεγμονῆς εἰς τὰ διάφορα ὄργανα τοῦ οὐρογεννητικοῦ συστήματος καὶ τὸ τρίτον ἡ ἀδυναμία τῆς ἐγχειρητικῆς ἀγωγῆς, εἰς τὸ νὰ ἀποσβέσῃ τὴν μόλυνσιν καὶ τὰς ἀπροβλέπτους πάντοτε νέας ἐντοπίσεις τῆς, ἀνεξαρτήτως τῶν προσκαίρων ἐπιτυχιῶν τῆς.

Ἡ ἐκ τῆς εἰδικότητός μου προκύπτουσα ἐνασχόλησις νὰ ἀναζητῶ μικροβιοφορεῖς ἐπὶ πάσης ἐπιδημίας, ἡ συνεργασία μου μὲ τοὺς εἰδικοὺς οὐρολόγους καὶ χειρουργοὺς εἰς τὸ πεδίον τῆς μικροβιολογικῆς διαπιστώσεως τῶν οὐρολογικῶν παθήσεων, καὶ τὸ ἐνδιαφέρον μου διὰ τὴν ἀμοιβαδικὴν ἐνδημίαν, ἥτις, λόγῳ τῆς ἐξαπλώσεώς της κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἐπλούτισε τὴν χώραν διὰ τοιοῦτων μολύνσεων, μοῦ παρέσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ παρακολουθῆσω μέγαν ἀριθμὸν περιπτώσεων μολύνσεως τοῦ οὐροποιητικοῦ συστήματος, ὥστε νὰ δικαιουμαι συμμετοχῆς εἰς τὴν προσπάθειαν αἰτιολογήσεως τοῦ τεθέντος τριπλοῦ προβλήματος, τοσοῦτο μᾶλλον, καθόσον συνέπεσε νὰ ἐνδιαφερθῶ διὰ πολλὰς περιπτώσεις ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐγκαταστάσεώς των καὶ νὰ τὰς παρακολουθῆσω ἕκτοτε μικροβιολογικῶς μετὰ τῶν ἐκάστοτε βοηθῶν μου ἐπὶ πολλὰ ἔτη.

Τὸ πρῶτον συμπέρασμα ὅπερ προέκυψεν ἀπὸ τὴν τοιαύτην πολυχρόνιον παρατήρησιν, εἶναι ὅτι ἡ ἐπιμονὴ τῶν οὐρολογικῶν μολύνσεων ὀφείλεται εἰς μικροβιακὴν ἐναλλαγὴν, ἥτοι εἰς τὴν διαδοχικὴν ἐπέμβασιν ἐνὸς νέου μικροβίου, ὑποκαθιστῶντος τὸ προηγηθέν, μόλις κατορθώσῃ ὁ ὄργανισμὸς νὰ ἐξοικειωθῇ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον μὲ τοῦτο.

Ἀπὸ τὰ συχνότερον συναντώμενα μικρόβια ἐναλλαγῆς, τὴν πρώτην θέσιν κατέχουν ὁ κολιβάκιλλος, ὁ στρεπτόκοκκος καὶ ὁ σταφυλόκοκκος· ἐξ αὐτῶν ὁ κολιβάκιλλος εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις διατηρεῖται τὸν περισσότερον χρόνον εἰς τὸ προσκήνιον.

* EMM. MANOUSSAKIS, Les causes profondes et cachées de la ténacité des infections urinaires.

Ἐκαστος ἐκ τῶν μικροοργανισμῶν τούτων, ὑποκαθιστῶν τὸν προκατόχον του ἐπὶ τίνα χρόνον, ἐντοπίζει μετὰ τινος διακρίσεως τὴν παθογόνον του δρᾶσιν.

Οὕτως ὁ στρεπτόκοκκος δημιουργεῖ διαχύτους φλεγμονὰς τοῦ προστάτου. Ὁ σταφυλόκοκκος προκαλεῖ νεφριτικὰ ἀποστήματα καὶ περινεφριτικὰ τοιαῦτα, χωρὶς νὰ ἀπαρέσκεται καὶ δι' ἐντοπίσεις προστατικὰς ἢ κυστικὰς ἢ διὰ λαθρόβιον παρασιτισμὸν ἐπὶ λιθιάσεως. Ὁ κολιβάκιλλος τέλος φλεγμαίνει τὰς ἐκκριτικὰς ὁδοὺς, προκαλῶν κυστοπυελίτιδας καὶ ποιεῖται ἐκδρομὰς εἰς τὰ γεννητικὰ ὄργανα, ὅταν δὲν προκαλῆ ἐφημέρους κολιβακιλλικὰς σηψαιμίας μὲ θορυβώδη φαινόμενα, ὅμοια πρὸς τυπικοὺς ἐλώδεις παροξυσμούς.

Εὐθύς ὡς ὑπέπεσεν εἰς τὴν ἀντίληψίν μου τὸ φαινόμενον τῆς μικροβιακῆς ἐναλλαγῆς, τὸ ἐνδιαφέρον μου ἐστράφη εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ ἀνωτέρου αἰτίου τοῦ περιέργου τούτου φαινομένου, τὸ ὅποῖον εἶναι ὅλως εἰδικὸν διὰ τὸ οὐροποιητικὸν σύστημα.

Τὴν κλειῖδα τοῦ προβλήματος τὴν παρέσχεν ἡ ὑποβολὴ μετὰ τὸ 1935 τῶν ἀσθενῶν εἰς περιοδικὰς καλλιιεργείας οὕρων καὶ πιστοποιήτιν τοῦ ἐκάστοτε ἀνευρισκομένου μικροβίου.

Ἀκολουθῶν τὴν τακτικὴν αὐτὴν δὲν ἐβράδυνα νὰ διαπιστώσω ὅτι ὅπισθεν καὶ οἰοῖται ὑπὸ τὴν παραλλαγὴν τῆς ἐναλλασσομένης μολύνσεως ἐκ τῶν ἀναφερθέντων κοινῶν μικροβίων, ἐκρύπτετο βακτηριδίον γνωστῆς παθογόνου ἰσχύος καὶ ἐπιμόνου ἀντοχῆς εἰς τὰ μέσα ἀμύνης, ὁ βάκιλλος τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ.

Ἡ παρατήρησις αὕτη, ἐπιβεβαιωθείσα ἔκτοτε κατὰ σειράν, ρίπτει πλήρως φῶς εἰς τὴν παθογένειαν καὶ τὴν χρονιωτάτην ἐπιμονὴν τῶν μολύνσεων τοῦ οὐροποιητικοῦ συστήματος, ἅτε ἐξηγοῦσα τὸν λόγον διὰ τὸν ὅποῖον κοινοὶ μικροβιακοὶ παράγοντες ἐγκαθίστανται εἰς τὸ σύστημα τοῦτο κατ' ἐναλλαγὴν, ἐπαυξάνοντες καὶ ἐπιπροσθέτοντες νέας βλάβας καὶ εἰς νέα ἐκάστοτε σημεῖα, ἀναλόγως τῶν ἰδιαιτέρων τροπισμῶν καὶ τῆς ἰσχύος δυνάμεως ἐκάστου ἐξ αὐτῶν.

Ἐντεῦθεν ἐπίσης ἐξηγεῖται ἡ ἀδυναμία τῆς χειρουργικῆς νὰ ἐπιτύχη ἐπὶ τοιούτων περιπτώσεων τὴν ἀπόσβεσιν τῆς μολύνσεως καὶ τῶν ἀπροβλέπτων νέων ἐντοπίσεων αὐτῆς.

Καὶ ὅντως εἰς πολλοὺς ἐκ τῶν ἀσθενῶν τούτων οἱ εἰδικοί, οἱ ὅποιοι εἶχον τὴν εὐθύνην τῆς νοσηλείας των, ἐξετέλεσαν πλειστάκις ἐπεμβάσεις, ὅπως ἀφαιρέσεις λίθων τῆς πυέλου, νεφρεκτομὰς, ἀφαιρέσεις ἐπιδιδυμίδος ἢ ὄρχεος, ἀφαιρέσεις προστάτου κλπ. Ἡ ἐν συνεχείᾳ ὅμως μικροβιολογικὴ τῶν ἀσθενῶν τούτων παρακολούθησις διέψευσε τὴν στηριχθεῖσαν ἐπὶ τῆς ἐγχειρήσεως ἐλπίδα, διότι ἡ πηγαία μόλυνσις συνεχίσθη καὶ ἔκτοτε. Μετὰ περίοδον δὲ ὑφέσεως, ἄλλοτε ἄλλης διαρκείας, νέαι ἀναφλέξεις φλεγμονώδεις ἐνεφανίζοντο καὶ νέαι ἐντοπίσεις εἰς ἄλλα σημεῖα, ἀναγκαστικῶς ἀντιμετωπισθεῖσαι ἔκτοτε διὰ συντηρητικῆς φαρμακευτικῆς ἀγωγῆς.

Κατόπιν τῶν τοιούτων παρατηρήσεων διερωτᾶται τις σήμερον, μήπως δὲν θὰ ἦτο ἐνδεδειγμένον νὰ ἐφαρμόζεται ἡ συντηρητικὴ ἀγωγή εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ἐφ' ὅσον οὕτως ἢ ἄλλως ὑποχρεώνεται ἡ θεραπευτικὴ νὰ περιορισθῇ ἀργὰ ἢ γρήγορα εἰς ταύτην.

Σήμερον μάλιστα, ὅτε ἡ Ἐπιστήμη διαθέτει ἀποτελεσματικὰ ἀντιμικροβιακὰ φάρμακα, ἡ συντηρητικὴ ἀγωγή θὰ ἦτο προδήλως ἡ πλέον ὠφέλιμος δι' ὅλας τοῦλάχιστον τὰς περιπτώσεις, εἰς ἃς ἡ ἐπέμβασις δὲν ἐπιβάλλεται ἐκ λόγων εἰδικῶν. Οὕτω νομίζω, μετὰ τὰ ἐκτεθέντα, ὅτι εἶναι ἐνδεδειγμένη ἀπολύτως ἡ ἀναβολὴ τῆς ἐπεμβάσεως ἐπὶ νεφρολιθιάσεως, ἐγκαθισταμένης ἐπὶ ἀσθενῶν εἰς τοὺς ὁποίους ἤδη διεπιστώθη προηγουμένως ἡ μόλυνσις τοῦ οὐροποιητικοῦ ἐκ τυφοπαρατυφικοῦ βακίλλου, διότι εἰς ὅλας τὰς ἐγχειρηθείσας περιπτώσεις, τὰς ὁποίας παρακολούθησα, εἶδον πάντοτε ἀνασχηματιζομένους τοὺς λίθους.

Ὅμοιως κρίνεται συμφέρουσα ἡ συντηρητικὴ ἀγωγή ἐπὶ ὄλων γενικῶς τῶν μολύνσεων τοῦ οὐροποιητικοῦ συστήματος, ἰδίᾳ δὲ μὲ γεννητικὰς ἐπιπλοκάς, μέχρις ὅτου διευκρινισθῇ μικροβιολογικῶς, τί κρύπτεται ὕπσθεν τῆς ἐκ κοινῶν μικροβίων συναντωμένης χλωρίδος εἰς τὰ οὔρα. Παρέχεται δὲ ἡ προειδοποίησις ὅτι ἡ ἔρευνα αὕτη ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι πείσμων καὶ ὑπομονητικῆ, ἵνα ἀποβῇ ἐπιτυχῆς, δοθέντος ὅτι συνήνηθησα ἀσθενεῖς διὰ τοὺς ὁποίους ἐχρειάσθη πολύμηνος ὑπομονὴ εἰς τὰς καλλιέργειάς ἕως ὅτου ἐπιτευχθῇ ἡ ἀπομόνωσις τοῦ τυφικοῦ βακίλλου, ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἐπισυμβαιούσης καθ' ὑπεροχὴν ἀπεκκρίσεως τούτου ἐκ τῶν οὔρων.

Ἡ ἀνακινουμένη σήμερον ὑπὸ παραλλαγὴν κοινῆς μόλυνσεως χρονία ὑπάρξις καὶ ἐμμονὴ τοῦ τυφικοῦ βακίλλου εἰς τὸ οὐροποιητικὸν σύστημα, δὲν ἔχει μόνον τὸ στενὸν κλινικὸν ἐνδιαφέρον, ὅπερ ἐξετέθη ἤδη, ἀλλὰ ἀφορᾷ καὶ γενικώτερον εἰς ζήτημα δημοσίας υγείας, διότι μεταθέτει γύρω ἀπὸ τοὺς ἐπικινδύνους τούτους φορεῖς τὸ ἐπιδημιολογικὸν ἐπίκεντρον τῆς τυφικῆς ἐνδημοεπιδημίας, ἣτις τόσα θύματα προκαλεῖ εἰσέτι εἰς τὴν χώραν μας.

Ἐὰν πράγματι ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι παρακολουθῶ σήμερον ἐξ τοιούτους χρονίους φορεῖς, ἀνευρεθέντας παρεμπιπτόντως ἐντὸς μικροῦ χρόνου, τὸ δὲ παρελθὸν ἔτος ἀνεῦρον ὑπὲρ τοὺς δέκα τοιούτους, τότε καθίσταται πρόδηλος ἡ μεγάλη συχνότης των εἰς τὴν χώραν μας καὶ ἡ σημασίᾳ των εἰς τὴν διασπορὰν τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ.

Εἶναι φανερόν ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο δέον ν' ἀποσπάσῃ ἀμέριστον τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων Ὑπηρεσιῶν, ἀλλὰ καὶ οἱ εἰδικοί ὀφείλουν, κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, νὰ πείσουν τοὺς ἀσθενεῖς των, ὅπως ὑποβάλλωνται εἰς ἐμπεριστατωμένην μικροβιολογικὴν παρακολούθησιν. Διὰ νὰ γίνεταί ὅμως τοῦτο ἀπαιτεῖται πρῶτον νὰ ὀργανωθοῦν ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον δημόσια ἐργαστήρια εἰς ὅλα τὰ Ὑγειον. Κέντρα, ὧν

ἡ ἔλλειψις ἀποτελεῖ ἀείποτε, ὡς νομίζομεν, καθυστέρησιν καὶ διὰ πολλοὺς ἄλλους λόγους.

R É S U M É

On relève trois caractères notoires dans l'évolution des infections urinaires.

1° Leur tenacité déconcertante

2° Leur faculté de localisations successives sur différentes parties de l'appareil urogénital.

3° La faillite complète de l'acte chirurgicale pour tarir définitivement l'infection et ses suites imprévisibles.

L'origine de ces caractères évolutifs est rapportée par l'auteur à la réleve bactérienne.

Le colibacille, le streptocoque et le staphylocoque, seuls ou associés, se partagent, à tour de rôle, la mission d'intervenir comme agents de réleve et créer des nouveaux foyers infectieux.

Chacun d'eux intervient juste au moment où une défense spécifique, péniblement acquise, assure une tolérance précaire contre le germe prééscistant.

À l'origine de ce phénomène insolite de réleve bactérienne l'auteur a découvert une infection initiale et résiduelle par les bacilles du groupe typhique, dont la persistance sous le masque d'infections banales a pu être vérifiée par des persévérantes recherches bactériologiques.

L'épicentre de l'épidémiologie typhoparatyphique est d'après ces constatations déplacé autour de ces porteurs de germes camouflés.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ.— 'Υδατοστεγῆ διὰ πρισούχου ἀργίλου συνειλήματα, ὑπὸ **Δημ. Γ. Πολυμεροπούλου***. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Α. Χ. Βουρνάζου.

Διὰ τὴν πρόοδον τῆς ἐν γένει ἀνοικοδομήσεως ἢ προσπάθεια τῶν ἀρμοδίων τεχνικῶν προσώπων καὶ ὑπηρεσιῶν τείνει πρὸς ἐφαρμογὴν δομικῶν ὑλικῶν ὅσον ἔνεστι οἰκονομικῶν, ἐν ἄλλοις λόγοις προϊόντων εὐχεροῦς κατασκευῆς καὶ λαμβανομένων κυρίως ἐκ πρώτων ὑλῶν ἀφθόνως συναντωμένων ἐπὶ τῆς ἐλληνικῆς γῆς.

Τοιαύτη τις θεμελιώδης ὕλη εἶναι ἡ ἀργίλος ὑπὸ τὰς διαφόρους αὐτῆς μορφὰς εὐρύτατα διαδεδομένη ἐν τῇ ἡμετέρᾳ χώρᾳ. Ἡ παροῦσα μελέτη ἀφορᾷ σχετικῶς εἰς τὴν παρασκευὴν δομικῶν λίθων καὶ πλίνθων διαφόρων διαστάσεων λαμβανομένων ἐξ ἀνόπτου ἀργίλου, καὶ ἐφαρμογὴν μεθόδου ἐκμηδενίσεως τοῦ οὐσιώδους μειονεκτήματος

* D. G. POLYMEROPoulos, Agglomérés d'argile goudronnée imperméables.